

नयाँ युगको विज्ञानी

नरेन्द्र मोदी

पवित्र सहर प्रयागराजमा महाकुम्भ सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ। यो एकताको भव्य महायज्ञ थियो। जब कुनै राष्ट्रको सचेतना जागृत हुँच, जब त्यो शताब्दीअौं पुरानो अधीनताको मानसिकताको बन्धनबाट मुक्त हुँच, तब त्यसले नयाँ ऊर्जाको ताजा हावामा स्वतन्त्र रूपमा सास फेर्छ। यसको परिणाम २०८१ पुस २९ गते देखिए प्रयागराजमा भएको एकताको महाकुम्भमा देखियो। अयोध्यास्थित राम मन्दिरको प्राण प्रतिष्ठाका क्रममा २०८० माघ ८ गते, मैले देवभक्ति र देशभक्ति- दिव्यशक्ति र राष्ट्रप्रतिको समर्पणको बारेमा कुरा गर्न। प्रयागराजमा भएको महाकुम्भमा देव तथा देवी, सन्त, महिला, बालबालिका, युवा, ज्येष्ठ नागरिक र जीवनका सबै क्षेत्रका मानिस एकसाथ भेला भएका थिए। हामीले राष्ट्रको जागृत चेतना देख्ने मौका पायाँ। यो एकताको महाकुम्भ थियो, जहाँ यस पवित्र अवसरका लागि १४० करोड भारतीयको भावना एकै ठाउँमा र एकै समयमा सम्मिलित भएको थियो। प्रयागराजको यस पवित्र क्षेत्रमा एकता, सद्भाव र प्रेमको पवित्र भूमि शृङ्खलेपर छ जहाँ प्रभु श्रीराम र निषादराजको भेट भएको थियो। उहाँहरूको भेट भक्ति र सद्भावको सङ्गमको प्रतीकको रूपमा मानिएको छ। प्रयागराजले आज पनि हामीलाई उही भावनाले प्रेरित गर्छ। यी ४५ दिनमा मैले देशका कुना कुनाबाट करोडँ मानिस सङ्गममा आउँदै गरेको देख्नै। सङ्गममा भावनाहरूको लहर उठिरह्यो। प्रत्येक भक्त एउटै उद्देश्यका साथ आएका थिए - सङ्गममा दुबुल्की मार्न। गङ्गा, यमुना र सरस्वतीको पवित्र सङ्गमले प्रत्येक तीर्थयात्रीलाई उत्साह, ऊर्जा र आत्मविश्वासले भरिदियो। प्रयागराजमा आयोजना भएको यो महाकुम्भ आधुनिक व्यवस्थापन पेसेवरहरू, योजना र नीति विज्ञहरूका लागि अध्ययनको विषय हो। संसारमा कर्तृ पनि यस स्तरको समानान्तर

मलाई थाहा छ, कि ठुलो कार्यक्रम आयोजना गर्नु सजिलो काम थिएन। हाम्रो भक्तिमा कैनै कमीकमजोरी भएको खण्डमा म गङ्गा माता, यमुना माता र सरस्वती मातासँग क्षमा मातृ। मैले जनता जनादर्शलाई दिव्यताको अवतारका रूपमा देखेको छ। हाम्रो सेवामा कैनै कमीकमजोरी भएको भए म जनताबाट पनि क्षमा चाहन्छु। करोडँ मानिस भक्तिको भावना लिएर महाकुम्भमा आए। उनीहरूको सेवा गर्नु पनि त्यही भक्तिको भावनाले पूरा गरिएको जिम्मेवारी थियो। म गर्वका साथ भन्न सक्छु कि उत्तर प्रदेशको संसद् सदस्यको रूपमा रहनुभएको योगीजीको नेतृत्वमा प्रशासन र जनताले यो एकताको महाकुम्भमा सफल बनाउन मिलेर काम गरे। चाहे त्यो राज्य होस वा केन्द्र, त्यहाँ कुनै शासक वा प्रशासक थिएन, वरु सबै जन एक समर्पित सेवक थिए। सरसफाइ कर्मचारी, प्रहरी, दुज्जा चालक, ड्राइभर, खाना खुवाउने मानिसहरू - सबैले अथक परिश्रम गरे। धेरै असुविधाहाको बाबजुद पनि प्रयागराजका जनताले खुला हृदयले तीर्थयात्रीलाई स्वतन्त्र गर्ने तरिका विशेष प्रेरणादायी थियो। म उनीहरू र उत्तर प्रदेशका जनताप्रति हार्दिक कृतज्ञता र प्रशंसा व्यक्त गर्नु। हाम्रो राष्ट्रको उज्ज्वल भविष्यति मेरो सर्वै अटल विश्वास रहेको छ। यो महाकुम्भको साक्षात्कार हुँदू मेरो विश्वास धेरै गुणा बलियो भएको छ। १४० करोड भारतीयले एकताको क्रममा मेरो चुनावी अभियानको त्रिमुखीय अस्तित्वमा लिएर अगाडि बढ्न मद्दत गरोस्। आउनुहोस्, हामी एकतालाई हाम्रो मार्गदर्शक सिद्धान्त बनाउँ। राष्ट्रको सेवा नै ईश्वरको सेवा हो भन्ने बुझाइका साथ काम गर्न। काशीमा मेरो चुनावी अभियानको त्रिमुखीय अस्तित्वमा लिएर अगाडि बढ्न मद्दत गरोस्। हाम्रो नदीहरूको स्वच्छताप्रति जिम्मेवारीको आवान पनि थियो। प्रयागराजस्थित गङ्गा, यमुना र सरस्वतीको सङ्गममा उभिए मेरो सङ्कल्प अफ बलियो भयो। हाम्रा नदीहरूको स्वच्छता हाम्रो आम्भै जीवनसँग गहिरो रूपमा जोडिएको छ। हाम्रा नदीहरू चाहे तुलो होस् वा सानो, जीवनदाता आमाहरूको रूपमा मनाउन हाम्रो जिम्मेवारी हो। यो महाकुम्भले हामीलाई हाम्रो नदीहरूको स्वच्छताप्रति जिम्मेवारीको आवान पनि थियो। अब हामी विकसित भारत निर्माणको लक्ष्यको लागि उही भावनामा एकसाथ आउनु पर्छ। मलाई त्यो घटनाको सम्भन्ना आउँछ जति बेला बालरूप श्रीकृष्णले आफ्नो मुखभित्रको सम्पूर्ण ब्रह्माण्डको भलक आफ्नी आमा यशोदालाई प्रकट गर्नुभएको थियो। त्यसै गरी, यस महाकुम्भमा भारत र विश्वका जनताले भारतको सामूहिक शक्तिको विशाल सम्भावनाको साक्षात्कार गरेका छन्। अब हामीले यो आमाविश्वासका साथ अगाडि बढ्नु पर्छ र विकसित भारत निर्माणमा आफूलाई समर्पित गर्नु पर्छ। पहिले, भक्ति आन्दोलनका

मलाई थाहा छ, कि ठुलो कार्यक्रम आयोजना गर्नु सजिलो काम थिएन। हाम्रो भक्तिमा कैनै कमीकमजोरी भएको खण्डमा म गङ्गा माता, यमुना माता र सरस्वती मातासँग क्षमा मातृ। मैले जनता जनादर्शलाई दिव्यताको अवतारका रूपमा देखेको छ। हाम्रो सेवामा कैनै कमीकमजोरी भएको भए म जनताबाट पनि क्षमा चाहन्छु। करोडँ मानिस भक्तिको भावना लिएर महाकुम्भमा आए। उनीहरूको सेवा गर्नु पनि त्यही भक्तिको भावनाले पूरा गरिएको जिम्मेवारी थियो। म गर्वका साथ भन्न सक्छु कि उत्तर प्रदेशको संसद् सदस्यको रूपमा रहनुभएको योगीजीको नेतृत्वमा प्रशासन र जनताले यो एकताको महाकुम्भमा सफल बनाउन मिलेर काम गरे। चाहे त्यो राज्य होस वा केन्द्र, त्यहाँ कुनै शासक वा प्रशासक थिएन, वरु सबै जन एक समर्पित सेवक थिए। सरसफाइ कर्मचारी, प्रहरी, दुज्जा चालक, ड्राइभर, खाना खुवाउने मानिसहरू - सबैले अथक परिश्रम गरे। धेरै असुविधाहाको बाबजुद पनि प्रयागराजका जनताले खुला हृदयले तीर्थयात्रीलाई स्वतन्त्र गर्ने तरिका विशेष प्रेरणादायी थियो। म उनीहरू र उत्तर प्रदेशका जनताप्रति हार्दिक कृतज्ञता र प्रशंसा व्यक्त गर्नु। हाम्रो राष्ट्रको उज्ज्वल भविष्यति मेरो सर्वै अटल विश्वास रहेको छ। यो महाकुम्भको साक्षात्कार हुँदू मेरो विश्वास धेरै गुणा बलियो भएको छ। १४० करोड भारतीयले एकताको क्रममा मेरो चुनावी अभियानको त्रिमुखीय अस्तित्वमा लिएर अगाडि बढ्न मद्दत गरोस्। हाम्रो नदीहरूको स्वच्छता हाम्रो आम्भै जीवनदाता आमाहरूको रूपमा जोडिएको छ। हाम्रा नदीहरू चाहे तुलो होस् वा सानो, जीवनदाता आमाहरूको रूपमा मनाउन हाम्रो जिम्मेवारी हो। यो महाकुम्भले हामीलाई हाम्रो नदीहरूको स्वच्छताप्रति जिम्मेवारीको आवान पनि थियो। अब हामी विकसित भारत निर्माणको लक्ष्यको लागि उही भावनामा एकसाथ आउनु पर्छ। मलाई त्यो घटनाको सम्भन्ना आउँछ जति बेला बालरूप श्रीकृष्णले आफ्नो मुखभित्रको सम्पूर्ण ब्रह्माण्डको भलक आफ्नी आमा यशोदालाई प्रकट गर्नुभएको थियो। त्यसै गरी, यस महाकुम्भमा भारत र विश्वका जनताले भारतको सामूहिक शक्तिको विशाल सम्भावनाको साक्षात्कार गरेका छन्। अब हामीले यो आमाविश्वासका साथ अगाडि बढ्नु पर्छ र विकसित भारत निर्माणमा आफूलाई समर्पित गर्नु पर्छ। पहिले, भक्ति आन्दोलनका

मलाई थाहा छ, कि ठुलो कार्यक्रम आयोजना गर्नु सजिलो काम थिएन। हाम्रो भक्तिमा कैनै कमीकमजोरी भएको खण्डमा म गङ्गा माता, यमुना माता र सरस्वती मातासँग क्षमा मातृ। मैले जनता जनादर्शलाई दिव्यताको अवतारका रूपमा देखेको छ। हाम्रो सेवामा कैनै कमीकमजोरी भएको भए म जनताबाट पनि क्षमा चाहन्छु। करोडँ मानिस भक्तिको भावना लिएर महाकुम्भमा आए। उनीहरूको सेवा गर्नु पनि त्यही भक्तिको भावनाले पूरा गरिएको जिम्मेवारी थियो। म गर्वका साथ भन्न सक्छु कि उत्तर प्रदेशको संसद् सदस्यको रूपमा रहनुभएको योगीजीको नेतृत्वमा प्रशासन र जनताले यो एकताको महाकुम्भमा सफल बनाउन मिलेर काम गरे। चाहे त्यो राज्य होस वा केन्द्र, त्यहाँ कुनै शासक वा प्रशासक थिएन, वरु सबै जन एक समर्पित सेवक थिए। सरसफाइ कर्मचारी, प्रहरी, दुज्जा चालक, ड्राइभर, खाना खुवाउने मानिसहरू - सबैले अथक परिश्रम गरे। धेरै असुविधाहाको बाबजुद पनि प्रयागराजका जनताले खुला हृदयले तीर्थयात्रीलाई स्वतन्त्र गर्ने तरिका विशेष प्रेरणादायी थियो। म उनीहरू र उत्तर प्रदेशका जनताप्रति हार्दिक कृतज्ञता र प्रशंसा व्यक्त गर्नु। हाम्रो राष्ट्रको उज्ज्वल भविष्यति मेरो सर्वै अटल विश्वास रहेको छ। यो महाकुम्भको साक्षात्कार हुँदू मेरो विश्वास धेरै गुणा बलियो भएको छ। १४० करोड भारतीयले एकताको क्रममा मेरो चुनावी अभियानको त्रिमुखीय अस्तित्वमा लिएर अगाडि बढ्न मद्दत गरोस्। हाम्रो नदीहरूको स्वच्छता हाम्रो आम्भै जीवनदाता आमाहरूको रूपमा मनाउन हाम्रो जिम्मेवारी हो। यो महाकुम्भले हामीलाई हाम्रो नदीहरूको स्वच्छताप्रति जिम्मेवारीको आवान पनि थियो। अब हामी विकसित भारत निर्माणको लक्ष्यको लागि उही भावनामा एकसाथ आउनु पर्छ। मलाई त्यो घटनाको सम्भन्ना आउँछ जति बेला बालरूप श्रीकृष्णले आफ्नो मुखभित्रको सम्पूर्ण ब्रह्माण्डको भलक आफ्नी आमा यशोदालाई प्रकट गर्नुभएको थियो। त्यसै गरी, यस महाकुम्भमा भारत र विश्वका जनताले भारतको सामूहिक शक्तिको विशाल सम्भावनाको साक्षात्कार गरेका छन्। अब हामीले यो आमाविश्वासका साथ अगाडि बढ्नु पर्छ र विकसित भारत निर्माणमा आफूलाई समर्पित गर्नु पर्छ। पहिले, भक्ति आन्दोलनका

मलाई थाहा छ, कि ठुलो कार्यक्रम आयोजना गर्नु सजिलो काम थिएन। हाम्रो भक्तिमा कैनै कमीकमजोरी भएको खण्डमा म गङ्गा माता, यमुना माता र सरस्वती मातासँग क्षमा मातृ। मैले जनता जनादर्शलाई दिव्यताको अवतारका रूपमा देखेको छ। हाम्रो सेवामा कैनै कमीकमजोरी भएको भए म जनताबाट पनि क्षमा चाहन्छु। करोडँ मानिस भक्तिको भावना लिएर महाकुम्भमा आए। उनीहरूको सेवा गर्नु पनि त्यही

महावीर पुनलाई जसले सुनको गहना सुम्पड्न्

■ सुमित्रा लुइटेल

काठमाडौं, फागुन/१९

महावीर पुनले सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गरेको एउटा मर्मस्पर्शी प्रसंग अहिले भाइल भएको छ। प्रसंग धरानको हो। र, प्रसंग एक सहदयी महिलाको। यतिबेला महावीर पुन आफ्नो पुस्तक बेच्दै देश दौडाहमा छन्। उनी कहिले परिचय त कहिले पूर्वको फन्को लगाइरहेका छन्। पुस्तकको नाम हो, महावीर पुन : सम्भना, सपना र अविरल यात्रा। उनी यही पुस्तक बोकेर चोक, बजार, गल्लीमा उँभिन्छन्। त्यहाँ मान्छेको भीड लाग्छ। भीड मात्र लाग्दैन, पुस्तक पनि खरिद गर्न्छन्। यो पुस्तक विक्री गर्दै हिँडनु महावीर पुनको रहर भन्दा बढी बाध्यता हो भने उनीहरूले बुझेका छन्। त्यसैले राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रका लागि थेरै मात्र भएपनि आफ्नो योगदान पुगोस भन्ने हेतुले पुस्तक खरिद गर्न हतारिएका छन्। त्यससँगै उनको सादगी शैली र स्पष्ट बोलीबचनले मान्छेहरू परिलेका छन्। धरानमा पुस्तक विक्री गर्न पुगेका पुन यस्तै सहदयीहरूले धेरिएका छन्। उनको पुस्तक धमाधम विक्री भइरहेको छ। यसैबीच एक महिलाले आविष्कार केन्द्रको सहयोगार्थ

गहना नै दिएकी छिन्। त्यो पनि नाम नखुलाउने र फोटो सार्वजनिक नगर्ने सर्तमा। यसै सन्दर्भमा महावीर पुनले लेखेका छन्, 'आज भेडेटारबाट धरान नभरेर बजारभन्दा अलि बाहिर एउटा टोलमा किताब बेच्न जाँदा एक जना बहिनी दौडौ आएर तल फोटोमा देखाएको सुनको गहना दिन्न। मैले लिन मानिन्। तर उनले वीरगन्जको कृषि औजार कारखानालाई सहयोग हो दाजु र यो मेरो आफ्नै गहना हो भनेपछि नलिई भएन। मैले उनको घर हेरौं। टिनले छाएको र इडाको गारो भएको सानो घर थियो। उनले फोटो खिच्न मानिनन् र नाम उल्लेख नगर्न भनिन्।' महावीर पुनको यो पोस्ट धेरैले सेयर गरेका छन् र त्यसमा उत्तिकै कमेन्टहरू पनि छन्। एक व्यक्तिले कमेन्ट गर्दै लेखेका छन् 'सुन पनि

सुन भन्दा महंगो हुन सबैने रहेछ, सायद त्याग, समर्पण हुँदा महंगो र मूल्यवान हुने रहेछ। यो त बेच्ने भन्दा पनि एउटा सुन्दर फ्रेममा सजाएर राख्ने वा लिलामी गर्ने उपहार भयो सर। यो सुनको मूल्य तौल र बजार भाउ मात्र रहेन त्यो चेलीको देशप्रेम, तपाईंको निस्वार्थ लगनशीलताप्रति श्रद्धा सबै मिसाएर यो सुन आफ्नो तौल भन्दा महंगो भएको छ।' महावीर पुन वैज्ञानिक तथा सामाजिक अधियन्ताका रूपमा परिचित छन्। अमेरिकाको नेब्रास्का विश्वविद्यालयबाट विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरेका पुन एसियाको नोबेल पुरस्कार भनेर चिनिने 'रोमन म्यागासे से अवार्ड' विजेता पनि हुन्। नेपालको विज्ञान र अनुसन्धानमा ती महिलाले सुनको गहना उपहार दिएकी हुन्।

■ नमस्ते समचारदाता
कैलाली, फागुन/१९

कैलालीको भजनी नगरपालिकामा दुई वटा काठेपुल जीर्ण भएपछि स्थानीयलाई आवागमनमा समस्या भएको छ। वडा नम्बर ८ काँडाङ्किस्थित गैरीनालाको पुल जीर्ण भएपछि काँडाङ्किस्थित गैरी वडा नम्बर ३ को कुमुघाटस्थित राप्ती नालामा भने पालिकाले यसै वर्षबाट करिब ४५ लाख रुपैयाँमा पुल निर्माणको काम थाल्ने नगर प्रमुखले चौधरीले बताउनुभयो। उहाँले क्रमागत योजना अन्तर्गत दुई वर्षमा पुल निर्माण हुने गरी काम थाल्ने बताउनुभयो।

नालामा पक्की पुल नभएपछि भजनी नगरपालिका-८ का काठेपुल बनाएर विभिन्न गाउँका बासिन्दाआउजाउ गर्दै आएका छन्। गैरीनालाको पुल जीर्ण भएपछि काँडाङ्किस्थित गैरी वडा नम्बर ३ को कुमुघाटस्थित राप्ती नालामा भने पालिकाले यसै वर्षबाट करिब ४५ लाख रुपैयाँमा पुल निर्माणको काम थाल्ने नगर प्रमुखले चौधरीले बताउनुभयो। उहाँले क्रमागत योजना अन्तर्गत दुई वर्षमा पुल निर्माण हुने गरी काम थाल्ने बताउनुभयो।

गाउँपालिका द्वारा जारी सन्देश

- आफ्नो घर आगन सफा राख्नौ।
- विकास निर्माणको काममा जन सहभागीता जुटाउनौ।
- बालबालिका लाई विद्यालय पठाउनौ काममा नलगाउनौ।
- हावाहुरी चल्ने समयमा आगो जथाभावी नबालौ। बाल्नु परे पनि काम सकिना साथ तुरन्त निभाउने गराँ।
- छाडा चौपायाहरूलाई नियन्त्रण गराँ।
- जन्मदर्ता, विवाहदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाईसराई, व्यक्तिगत घटनाहरू समयमै नै दर्ता गराँ।
- आफ्नो तिर्नु पर्ने कर समयमै तिरी जरीवाना बाट बचौ।
- सभ्य समाजको निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनौ।
- दुर्व्यसनबाट बचौं र बचाउनौ, घेरेलु हिंसा विरुद्ध डटेर लागौं।
- सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गराँ। हरेक विकास निर्माणका कार्यहरूमा काँधमा काँध मिलाएर अघि बढौं।

हिमाली गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय धुलाचौर, बाजुरा सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्थिरूप गर्ने आशयको सूचना

प्रकाशित मिति : २०८१/११/१९ ज्ञाते

यस कार्यालयको आ.व. २०८१/०८२ को बोलपत्र आव्हान (ई-बिड) को सूचना अनुसार रितपुर्वक पर्न आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपशिल बमोजिमको बोलपत्रहरूको मूल्यांकित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई स्विकृतिका लागि छनौट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ प्रयोजनको लागि सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताहरूलाई जानकारीको लागि यो सूचना द्वारा जानकारी गराइन्छ।

तपशिल

क्र.स.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	छनौट भएको बोलपत्र दाताको नाम	क्वोल अंक (भ्याट बाहेक)
1	HRM/NCB/WORKS/03/2081/82	Saghuchaur Electrical Structure, Landslide Control and Estuary Construction Work	Budhinanda Nirman Sewa, Himali-07, Bajura	2698965.99

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

ताँजाकोट गाउँपालिका हुर्न्ला

नमस्ते कर्णालीमा लेरेख, रघुना पठाउन
namastekarnali2067@gmail.com 9847246903

जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाई सराई र सम्बन्ध बिच्छेदलगायतका व्यक्तिगत घटनाहरू भएको ३५ दिनभित्र गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडा कार्यालयमा गई दर्ता गराउनौ।

ताँजाकोट गाउँपालिका हुर्न्ला

मानव अधिकार रक्षकका लागि कानून

नमस्ते समचारदाता
सुर्खेत, फागुन / १९

कर्णालीमा मानव अधिकार रक्षकका लागि छुटै कानुन निर्माण गर्न लागिएको छ । पीडितलाई न्याय दिने क्रममा मानव अधिकार रक्षक नै असुरक्षित भएको भन्दै कानुन निर्माण गर्न लागिएको हो । मन्त्रीपरिषद्को बैठकबाट स्वीकृति प्रदान भएसँगै कानुन निर्माणको काम अधि बढाने भएको छ । फागुन १३ गतेको कर्णाली प्रदेश मन्त्रीपरिषद्को निर्णयले मानव अधिकार रक्षकको सुरक्षा र संरक्षण सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक तर्जुमा गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ । सैद्धान्तिक सहमति आएसँगै कानुन निर्माणको काम अधि बढाइने आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयले जनाएको छ । स्वीकृति पाएसँगै विधेयकको मसौदा निर्माणको काम अधि बढे को मन्त्रालयका सूचना अधिकारी तुलसी प्रसाद आचार्यले बताउनुभयो । यसअधि मानव अधिकार रक्षक सञ्जाल कर्णाली प्रदेशले ऐनको मसौदा कानुन मन्त्रालयमा पेस गरेको थियो । मन्त्रालयले कानुनको मसौदा तयार गर्ने र यसअधि पेस गरिएको मसौदालाई सुभावका रूपमा अधि बढाइने आचार्यले जानकारी दिनुभयो । आवश्यक कानुन नबन्दा मानव अधिकार रक्षक नै पीडित हुने गरे का छन् । मानव अधिकार रक्षकको सुरक्षा र संरक्षणका लागि प्रदेश सरकारले कानुन निर्माण गर्न लागेको हो । मानव अधिकारको सम्मान, सुरक्षा र परिपूरण गर्ने कार्य राज्यको भएकाले सरकारले रक्षकका लागि कानुन निर्माण गर्ने छ । मानव अधिकार रक्षक सञ्जाल कर्णाली

प्रदेश संयोजक पीताम्बर ढकालले अर्काका अधिकारका विषयमा बोल्ने रक्षक नै असुरक्षित भएको महसुस भएपछि कानुनको आवश्यकता देखिएको बताउनुभयो । उहाँले आफूहरूले कानुनको मसौदा मन्त्रालयमा पेस गरिएको र ऐन निर्माणका लागि स्वीकृती पाएसँगै ऐन निर्माणको काम अधिक बढ्ने विश्वास व्यक्त गर्नु भयो । असहज स्थितिमा मात्र हैन, मानव अधिकार रक्षक सामान्य अवस्थामा पनि जोखिममा पर्दै गइरहेको अवस्था छ । मानव अधिकार रक्षक समाचार लेखेकै भरमा, कोही कसैको पक्षमा वकालत नगरेको निहुँमा तथा कार्यशीलीलाई लिएर विविध प्रकारका आरोप खेप बाट्य छन् । मानव धम्कीसमेत आइरहेका छन् । यसरी हेर्दा मानव अधिकार र क्षकमाथिको जोखिम सम्बन्धमा ठायाङ्कै तथ्याङ्क उपलब्ध नभए पनि परिदृश्य र अवस्था विश्लेषण गर्दा उनीहरूले बेरोहीनु पर्ने जोखिममा कमी नआएको देखिन्छ । घटनाका प्रकृति भने बदलिएको अवस्था छ ।

बढ्दै मानव अधिकार उल्लङ्घन कर्णाली प्रदेशमा मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनामा वृद्धि भएको पाइएको छ । जसमा महिला र बालबालिका बढी पीडित भएका छन् । अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) को प्रतिवेदन अनुसार सन् २०२४ मा कर्णाली प्रदेशभर करिब पाँच सय मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटना भएका छन् । इन्सेक कर्णाली प्रदेशका संयोजक नारायण सुवेदीले वर्षभरि मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादतीका ४९९ वटा घटना अभिलेख भएको जानकारी दिनुभयो । पीडित भएकामध्ये मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनामा राज्य पक्षबाट ११ महिला र २९ जना पुरुष गरी ४० जना तथा अन्य पक्षबाट ३८८ महिला र ७१ पुरुष गरी ४९९ जना पीडित भएका छन् । यसै गरी सन् २०२३ मा बाल अधिकारका घटनामा ७६ जना बालिका र दुई जना बालक गरी ७७ जना पीडित भएका छन् । प्रतिवेदन अनुसार सन् २०२२ मा पनि कर्णाली प्रदेशभर पाँच सय मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटना भएका थिए । मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादतीका ४९६ वटा घटना अभिलेख गरिएको थियो । पीडित भएकामध्ये मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनामा चार महिला र २९ जना पुरुष गरी ३३ जना तथा ज्यादतीका ३२८ महिला र १३५ पुरुष गरी ४६३ जना पीडित

भएका थिए। इन्सेकले १० वटै जिल्लाका प्रहरी कार्यालयमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक केन्द्रोको अनुगमनसमेत गरेको थियो। केन्द्रमा दर्ता भएका अधिकांश घटनामा मिलापत्र गरिएको पाइएको इन्सेक कर्णाली प्रदेश संयोजक सुवेदीले जानकारी दिनुभयो। फितलो कानुन र भएकै कानुनको पनि कार्यान्वयन नहुँदा महिलामाथि हुने हिंसाका घटनामा कमी नआएको उहाँको ठम्याइ छ। कारागारभित्र क्षमताभन्दा धेरै कैदी राखिनुले पनि मानव अधिकारको उल्लङ्घन भएको जनाइएको छ। हुम्लामा कारागार नहुँदा कैदी राख्न निकै समस्या भएको छ। हाल हुम्लामा कारागार निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ। कारागार भवन नहुँदा त्यहाँका १० जना बन्दी र कैदीलाई हिरासतमा राख्ने गरिएको छ। क्षमताभन्दा बढी कैदी बन्दी राखिएका कारण कारागारमा पालो लगाएर सुत्नुपर्ने बाध्यता छ। कर्णाली प्रदेशमा रहेको जिल्ला कारागार को क्षमता ६५० रहेकोमा हाल १९९ कारागारमा आश्रित रहेको इन्सेकको अभिलेखमा उल्लेख गरिएको छ। कर्णाली प्रदेशका कारागारमा आठ जना आश्रित बालबालिका रहेका छन्।

मासिन थाले उर्वर भूमि

नमस्ते समचारदाता
जाजरकोट, फागुन / १९

गाउँबस्तीमा सुविधा पुगेपछि
सहरका रूपमा विकास हुँदा
उर्वर भूमि मासिन थालेका छन् ।
गाउँबस्ती सडक सञ्जालसँग
जोडिएपछि खेतीयोग्य जमिनमा
धमाधम घर बनाउने क्रम बढेको
छ । जिल्लाका सात वटै स्थानीय
तहमा सडक विस्तार भएपछि
खेतीयोग्य जमिन धमाधम मासिन
थालेका हुन् । भेरी कोरिडोर
अन्तर्गत भेरी नगरपालिका,
नलगाड नगरपालिका अन्तर्गत
सडक छेउछाउका जमिनमा
सर्वसाधारणले घर बनाउँदा
खेतीयोग्य जमिन घडेरीमा परिणत
भएका छन् । गाउँबस्ती सडक
सञ्जालसँग जोडिएपछि श्रम
रोजगारी र कृषि पेसाबाट
आत्मनिर्भर जनतालाई आयातित
खाद्य वस्तुमा निर्भर हुनुपर्ने
अवस्था आएको छ । ग्रामीण
बस्तीमा मोटर पुगेपछि
सेवासुविधा पाउने आशामा

पाखोबारी छोडेर खेतीयोग्य जमिन
मास्ने क्रम बदूदै गएको छ ।
खेतीयोग्य जमिन सहरमा परिणत
हुनथाले पछि पछिल्लो समय
उर्वर भूमिमा धमाधम घर ठड्याउने
क्रम बदूदै गएपछि मासिन
थालेको भेरी नगरपालिका-१३
का धुवप्रसाद शर्माले बताउनुभयो ।
गहुँ, मुसुरो, चना, तोरी, धान,
मकै तथा तरकारी प्रशस्त उत्पादन
हुने फाँट्टमा यत्रतत्र घर बनेका
छन् । कही वर्षाअघि खनजोत गरी
अन्नबाली लगाउने बारीमा घर
ठिँड्ङ्गे गएपछि धनियाँ, लसुन रोपे

ठाउँसमेत नरहने सम्भावना
उहाँले बताउनुभयो । जनतालाई
खेतबारीमा मल, बिड लिन
सजिलो बनाउन खनिएका सडक
छेउछाउका जमिनमा धमाधम घर
बन्न थालेपछि बुढापाका चिन्तत
भएका छन् । स्थानीय तहले
खेतीयोग्य जमिनमा घर बनाउन
नदिने नीति ल्याउनुपर्ने उनीहरूको
भनाइ छ । भौगोलिक विकटाका
कारण उत्पादन निकै कम हुने
गाउँबस्तीमा सडक पुगेपछि
अन्वाली लगाउने जमिनको
छेउछाउमै मोटर गुडिरहेका

केपी ओली कप फुटबलमा मछिन्द्रको ह्याँटि्क

नमस्ते समचारदाता
काठमाडौं, फागुन / १९

लिएको थियो । यस्तै दोम्रो हाफमा मछिन्द्रले खेलको ७२अँ मिनेटमा दोम्रो गोल गन्यो । मल्लिक युसुफले दिएको पासमा स्टेफन जमाहा जालीले गोल गरेका थिए । यसअघि मच्छन्द्रले पहिलो खेलमा भुटानको ट्रान्सपोर्ट युनाइटेडलाई १-० गोलले तथा सेमिफाइनलमा आयोजक केपी ओली एफसीलाई ४-० गोल अन्तरले हराएको थियो । यस्तै आर्मीले भने पहिलो खेलमा नेपाल पुलिस क्लबलाई २-० गोलले तथा सेमिफाइनलमा सङ्कटा क्लबलाई २-१ गोल अन्तरले हराएको थियो । मछिन्द्र र आर्मीबीचको फाइनल खेल हेर्न प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली श्रीमती राधिका शाक्यका साथमा दशरथ रङ्गशाला पुग्नुभएको थियो । फाइनल खेल हेर्न इटालियन फुटबल टोलीका पूर्व कप्तान तथा गोलरक्षक जियानतुइजी बुफोन प्रमुख अतिथिका रूपमा उपस्थित हुनुभएको थियो । रङ्गशाला दर्शकले खचाखच भरिएको थियो । खेल सुरु हुनुअघि कलाकारहरूले साङ्गीतिक प्रस्तुति समेत परिस्कएका थिए । राष्ट्रिय युवा सङ्घ नेपालको आयोजनामा केपी ओली कप फुटबल च्याम्पियनसिप यही फागुन ११ गते देखि सुरु भएको हो ।

भोलीबाट ताँजाकोटमा एचपिभी खोप अभियान सुरु हुने

नमस्ते समचारदात
हम्ला, फागुन / १९

संस्थाका अभियान सञ्चालन गरिने छ भने छुट्टफुटका लागि पनि खोप लगाउने ब्यवस्था गरिएको छ । २१ गते हुने खोप अभियानमा जनप्रकाश मार्बि भै सामाभू, धर्मोदय मार्बि छप्रेला, क्षेत्रपाल आर्बि कोलिबाडा, रामदेव आ बि रामा, चन्द्र प्रकाशम मा बि गोठेलबाडा, मदना देब मार्बि मदना र बुद्ध बिकाश आर्बि सिरुपाटामा हुनेछ । त्यसैगरि फागुन २३ गते हुने खोप अभियान मासपुर आधारभूत स्वास्थ्य एकाई मासपुर, भै सामाभू सामुदाय स्वास्थ्य इकाई भै सामाभू, मैला स्वास्थ्य चौकी छप्रला, गोठेलबाडा आधारभूत स्वास्थ्य एकाई गाठेदकाठा, मदना स्वास्थ्य चौकी मदनामा हुनेछ । खोप अभियानबाट कक्षा छ देखि दश कक्षामा अध्ययनरत छात्रा र दश वर्षदिव्यि चौथ वर्ष उमेर समुहका विद्यालय बाहिरका किरोरीहरू लावान्भित हुनेछन् । ताँजकोट गाउँपालिकाका १२ खोप केन्द्रबाट ३७८ जना किरोसीलाई पाठे घरको मुखको क्यान्सर विरुद्धको एचपिभी खोप लगाइने लक्ष्य रहेको छ । यसका लागि बाह जना स्वास्थ्यकर्मी, बाह जना स्वास्थ्य स्वयम सेविका र बाह जना स्वयम सेवकले सहयोग गर्नेछन् ।

संघना |

सूचना ।

संघर्ष ३

धार्मिक, साँस्कृतिक, असीम आध्यात्मिक, अतुलनीय पुरातात्विक स्मारकहरुयुक्त आराध्यदेव भगवान श्रीपशुपतिनाथको दिव्य निवासस्थल, गुट्टेश्वरी, वच्छला, भुवनेश्वरी आदि देवीहरुको क्रिडास्थल, नेपाल देशको उद्भव भएदेखिकै पुण्यभूमि, यस दिव्यभूमि परिवत्र पाशुपत क्षेत्रलाई सफा, स्वच्छ, स्निग्ध, शान्त, सुरक्षित एवम् सम्पदामैत्री बनाउन हामी सबैको कर्तव्य हो ।

जय श्रीपश्चापतिनाथ

पशुपति क्षेत्र विकास कोष सञ्चालक परिषद्